

# NARODNI DNEVNIK

Izbija vsak dan opoldne, izvemži nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

## Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštne č. uradu št. 13.633.

## Predstraža Jugoslavije.

Nobena stvar ni za nesposobnost po vrsti vseh naših vlad tako značilna, kot ta, da ni znala niti ena vpoštevati velikega pomena, ki ga ima Slovenija za Jugoslavijo kot njena prva in najpomembnejša predstraža. Vsled tega tudi Srbi, janci, ki so bili v vseh vladah edino merodajni, niso mogli doumeti italijanske politike, in še danes, po strahovitih izkušnjah v Albaniji, Romuniji in Madžarski, se najdejo v Beogradu politiki, ki zidajo na italijansko prijateljstvo. Vse svoje težke zmože pa bi si naša diplomacija sigurno prihranila, če bi se zavedala, da je Slovenija najpomembnejša predstraža Jugoslavije.

Ampak tudi v notranji politiki bi bila danes čisto drugačna slika, če bi Beograd znal že od vsega početka prav ceniti pomen Slovenije. Vse kaže, da so videli naši bratje, ko so prišli prvič v Slovenijo, njeno sliko čisto napačno. Ker so videli bele hiše, lepe ceste in urejene razmere, so videli povsod samo bogastvo. Zlasti še, ko so videli v Sloveniji tako razvito industrijo, kakršne nima niti ena druga pokrajina. Niso znali, da je vse to le posledica gotove kulturne stopnje, ne pa nekega posebnega bogastva. Zato pa tudi niso razumeli, da ima vsaka kulturna dežela vse drugačne potrebe, ko pa zastala. Kjer je razvita industrija, morajo biti prometne razmere idealne, ali pa mora industrija hirati, ker je prevoz blaga prepočasen in predrag. Enako potrebuje vsaka industrijska pokrajina mnogo kapitala, ker drugače industrijska podjetja ne morejo delati. Vsega tega pa Beograd ni razumel in je videl pred seboj samo bogato pokrajino, ki je primeren objekt za davčni vijak. Pa je bil pri vit ta vijak ko nikjer drugje in če so Slovenci še tako povdarjali, da je davčno breme previsoko, ni to Beograda izmodrilo. Ni in ni hotel Beograd spoznati, da treba v industrijske pokrajine več investirati, če se hoče, da dajejo večje dohodke. Iz lokalnega patriotizma, iz duševne lenobe je Beograd videl pred seboj samo trenutni davčni efekt, ni pa hotel videti gospodarskega nazadovanja pokrajine, ki ga je njegov pretirani davčni vijak povzročil.

Posledice tega nepojmovanja slovenskih potreb pa so se pokazale še na drugem polju. Priprosti ljudje, ki ne morejo razumeti vseh vzrokov slabih strani naših vlad, so začeli primerjati prejšnje čase s sedanjimi. In ugotovili so, da sicer avstrijska vlada nikakor ni skrbela v zadostni meri za Slovenijo, a da je vsaj nekaj vendarle storila za gospodarski napredek dežele. Ljudje pa so nadalje videli, da je Beograd mnogo bolj pridno pobiral davke, zato pa mnogo manj dal ko Avstrija. Je vse zastoj, enkrat je treba tudi to resnico povedati, ker drugače ne pridemo do izboljšanja. Ta paralela priprostim ljudem pa je naravno silno škodovala jugoslovnski narodni misli in odpora sila slovenske predstraže je padla. Zlasti še, ko so s pomočjo gotovih posrednikov v Beogradu prišla, skoraj vsa nacionalizirana podjetja zopet v tuje roke. In kak utis je moralo narediti na priprostega človeka, če je bral, da so se z akcijami Trboveljske plačevala razna posredovanja!

Vse te in slične napake se morajo nehati in Beograd mora razumeti, da je njegova dolžnost slovensko predstražo krepiti, ne pa jo stalno slabiti. Zakaj dokler je krepka slovenska predstraža, tako dolgo je tudi miren razvoj ostale države zasiguran, če pa je oslABLJENA predstraža, je oslABLJENA vsa država.

Z vstopom SLS v vlado se mora pričeti nova orientacija Beograda do Slo-

## Prva seja vlade.

Beograd, 4. februarja. Sinoči ob 8. je bila seja ministrskega sveta. To je bila hkrati prva seja nove vlade. Na seji so govorili o političnih vprašanjih. Predsednik vlade Uzunović je imel obširen političen govor, v katerem je opisal v celoti sedanje slabo stanje, v katerem se nahaja današnja vlada. Uzunović je bil na seji ministrskega sveta mnogo bolj odkrit, kakor pa takrat, ko je pred novinarji govoril za javnost. Poudarjal je, da vladne skupine še nimajo zagotovljene večine. Treba bo uporabiti vse moči za to, da se nekatere stranke v parlamentu pripravijo do tega, da izprevidijo resnost situacije in vstopijo v vlado. Geslo, s katerim se mora delati, je potreba sodelovanja v imenu državnega interesa. Vprašanje pa je, kakšen

uspeh bo rodilo to geslo v narodni skupščini. Uzunović je v svojem obširnem poročilu popisal vse poskuse, ki jih je zadnje dneve napravil, da vlado stabilizira.

Vsi ministri so v glavnem poudarjali, da se je na seji govorilo večinoma le o političnih vprašanjih. Podrobnosti seveda niso povedali. Dejali so, da se vprašanja spopolnitve vlade niso dotaknili, ker je bila diskusija izpolnjena z vprašanji o politični situaciji. Samo novi minister dr. Kulovec je na seji povedal, kakšno stanje je našel v svojem resoru. Govoril je o kmetijski krizi in o vprašanjih, ki se nanašajo na razredno letarstvo. Slednjič so bili na seji dovoljeni nekateri krediti.

## Uzunović še ni mogel izpolniti vlade

Beograd, 4. februarja. Včeraj popoldne do 6. se Uzunović, Korošec in Marko Trifković še niso odločili, ali se narodna skupščina sestane danes k seji ali ne. Ministrski svet se je sestel ob 6. popoldne, da se posvetuje. Še pozno v noč pa se ni izvedelo, kaj je bilo na seji sklenjeno.

Uzunović je v prizadevanju, da utrdi svojo vlado, preko predsednika radikalnega kluba skušal pridobiti Andro Stanića, Ranka Trifunovića, Ante Radojevića in dr. Dobro Geza-Popovića. To četvorico je povabil, da vstopi v vlado. Dal jim je na razpolago, da si izberejo eden ministrstvo za vere, drugi ministrstvo za pošto. Uzunović je konzultiral najprej Andro Stanića, za njim pa še Geza-Popovića. Teda vsi štirje so odklonili Uzu-

novičev predlog. Uzunoviću je bilo jasno, kakšno stališče zavzemajo pašičevci proti njegovi sedanji vladi. Očitno je bilo, da ne more te skupine zadovoljiti s tem, da jim prepusti dve mesti v vladi. Vsi štirje povabljeni so dali svoj negativen odgovor na podlagi sklepa, ki so ga napravili na sestanku pred dvema dnevo na domu Ljube Popovića. Pašičevci so sklenili, da se bodo vedli popolnoma mirno vse do tlej, dokler v proračunski debati ne pride na vrsto ministrstvo notranjih zadev. Takrat bi pa oni stavili svoje opazke in na tem vprašanju zrušili vlado.

Te stvari so včeraj v političnih krogih povdarjali in na splošno pripisovali veliko važnost takemu nastopanju nezadovoljnih radikalov napram Uzunoviću.

## ČRNOGORSKI FEDERALISTI VSTOPILI V NARODNI SELJAČKI KLUB.

Beograd, 4. februarja. Črnogorski poslanec Ivanović je izročil Hrvatskemu seljaškemu klubu formalen dopis o vstopu črnogorskih poslancev v Narodni seljaški klub. Črnogorski poslanci vstopajo v Narodni seljaški klub na temelju edinstvene državne misli, narodne seljaške države in narodne seljaške vlade na podlagi finančne in gospodarske enakepravnci vseh pokrajin v državi. Razen tega je tudi pri zemljoradnikih dozorela misel, da vstopijo v Narodni seljaški klub. Po vsem izgleda, da bodo zemljoradniki radi sedanjega političnega položaja te storili takoj in ne bodo čakali do 20. februarja, ko se ima vršiti kongres glavnega odbora zemljoradniške stranke, na katerem se bo tudi o tem vprašanju razpravljalo.

## OBTOZNICA HSS PROTI MAKSIMOVICU VLOŽENA.

Beograd, 4. februarja. Iz Hrvatskega seljaškega kluba se doznava, da je obtožnica proti notranjemu ministru Boži Maksimoviću gotova in da so jo podpisali člani kluba. Obtožnico predlože v podpis tudi članom Demokratske zajednice in samostojnim demokratom. Podpisali bodo obtožnico lahko tudi drugi člani parlamenta, kolikor se jim bo to zdelo primerno. — Po informacijah, ki smo jih dobili, je vsebina obtožnice po-

venije, ali pa je zamujeno vse. Beograd mora pričeti slovensko predstražo krepiti, mora Slovenijo gospodarsko tako dvigniti, da bo mogla biti najbolj hvaležen davčni objekt. Da bi pa Beograd vedno samo jemal in nič dajal, pa ne gre in to mora SLS Beogradu dopovedati ali pa je vseeno, če je vstopila v vlado.

razna. Iz nje se vidi, da oblastni organi, ki se v nekaterih krajih države delali nasilje, niso tega delali na lastno roko. Obznana proti HSS je bila v polni veljavi. Obtožnico je sestavil odbor pravnikov. Prečitati bi se imela že na današnji seji narodne skupščine, in sicer še pred prehodom na dnevni red.

## POSLANEC TRBIČ VSTOPI V NARODNI SELJAČKI KLUB?

Beograd, 4. februarja. Član Jovanovićevega kluba Vasilije Trbič je včeraj izjavil, da misli samo še malo časa pripadati temu klubu. Če nekaj dni bo izstopil iz radikalne sredine in pristopil Narodnemu seljaškemu klubu.

## PRED SKLENITVIJO TRGOVINSKE POGODBE S SOVJETSKO RUSIJO.

Beograd, 4. februarja. Danes bo konferenca gospodarskih organizacij, na kateri se bo razpravljalo o vprašanjih, ki jih je razposlalo trgovinsko ministrstvo našim trgovskim zbornicam na proučavanje. Povedati morajo, kakšne so njih želje glede sklenitve trgovinske pogodbe s Sovjetsko Rusijo in kaj bi bilo treba storiti, da se poveča naš izvoz v Sovjetsko Rusijo.

## VOLILNA REFORMA V FRANCIJI.

Pariz, 4. februarja. Na včerajšnji seji vlade je notranji minister podal poročilo o novem volilnem pravu. Dosedanji volilni sistem se odpravi. Volitve se bodo odslej vršile po okrajih. Število poslancev se zniža. Na prihodnji seji ministrskega sveta se bo o tem odločalo.

## NOVA ZMAGA KANTONSKE ARMADE.

Šanghaj, 4. februarja. Kantonske čete so potolkle generala Šuanfanga, tako da se je moral hitro umakniti.

## Pogajanja z Nemci.

Beograd, 4. februarja. Včeraj popoldne sta v narodni skupščini nemška poslanca Moser in Schuhmacher posetila g. Uzunovića in se z njim razgovarjala o odnošajih nemške stranke proti vladi. Razložila sta Uzunoviću, kakšno politično stališče zavzamejo Nemci v vprašanju narodnih manjšin. Obvestili so predsednika vlade o delu ženevske konference narodnih manjšin in o stališču, ki ga je na tej konferenci zavzela stranka Nemcev. Oni stoje na stališču prijateljskega sodelovanja med narodnimi manjšinami v Jugoslaviji in narodnimi manjšinami Slovanov v sosednih državah. Opisali so gospodarski položaj Nemcev v Vojvodini in naglasili želje nemškega prebivalstva. Poudarili so, da so zainteresirani tudi v kulturnih vprašanjih. Posebno so se zanimali za izgraditev naših samouprav.

Uzunović je izjavil, da je po njegovem mnenju situacija popolnoma zrela za rešitev mnogih vprašanj, ki se tičejo narodnih manjšin. Prosil je nemške poslanca, naj se o podrobnostih sporazumejo z resornimi ministri, ki jih bo tudi on s svoje strani zaprosil, da vamejo v pretres želje nemškega prebivalstva in jih po možnosti izpolnijo.

Uzunović je izjavil, da se bodo vsi pogoji tudi nadalje izvrševali, da se ne izzove vtis, kakor da se ti pogoji izvajajo kot rezultat danes doseženega sporazuma.

S tem je vladi zasigurana nemška pomoč.

## NEMCI ČAKAJO NA POVRATEK DR. KRAFTA.

Beograd, 4. februarja. V Beogradu navzoči trije poslanci nemške stranke so se včeraj sestali na sejo in se posvetovali o položaju. Oni so imeli včeraj tudi sestanek z novim kmetijskim ministrom dr. Kulovcem. Na tem sestanku je šlo za to, ali bodo Nemci podpirali vlado in pod kakšnimi pogoji bi to storili. V tem pogledu ni bilo še nič definitivnega sklenjenega, ker nemški poslanski klub čaka na povratek svojega predsednika dr. Krafta.

## JUGOSLOVANSKI ŽELEZNIŠKI NAČRT.

Beograd, 3. februarja. Na današnji železniški konferenci je podal inž. Božić podroben načrt o železniških progah, ki se imajo izgraditi. V Sloveniji se izgrade te proge:

Kočevje — Sušaska železnica. (Podrobno traso naj določijo inženjerji.)  
Kočevje — Straža.  
Št. Janž — Sevnica.  
Rogatec — Krapina.  
Brežice — Novo mesto.  
Pragersko — Rogaska Slatina.  
Črnomelj — Sušaska proga.

Vse te železnice imajo biti normalnotirne. V vsej državi bi se zgradilo 56 novih prog.

Ozko tirnih prog bi se zgradilo 14, večinoma v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini.

## U. S. A. IMAJO 188 MILIJONOV PREBIVALCEV.

Washington, 4. februarja. Zedinjene države Severne Amerike štejejo 188 milijonov 628 tisoč prebivalcev.

## REVOLTA ŠPANSKE VOJSKE PROTI PRIMI DE RIVERA.

Lizbona, 4. februarja. Del vojske se je uprl proti vladi Prima de Rivera. Po drobnosti še niso znane.



## Akutna kriza zdravstva v Sloveniji.

Našim zdravstvenim institucijam, predvsem bolnicam in blaznicam se bližajo zopet hudi časi. Vzrok je v povsem nezadostnem kreditu v letu 1926-27 kakor tudi v pomanjkanju denarnih sredstev pri tukajšnji delegaciji finančnega ministrstva, ki niti s proračunom odobrenih kreditov ne more ali ne sme dati na razpolago. Posledica tega nevdržnega stanja se čuti že danes, ko dobavitelji zdravstvenih zavodov odklanjajo nadaljne dobave, ker ne dobivajo pravočasno plačila, vsled česar so uprave zavodov v nemali zadregi. Kje vzeti denar za prehrano bolnikov in druge potrebščine zavodov? Vse tozadevne intervencije pri predpostavljanih oblastih, velikih županah in inspektorju ministrstva narodnega zdravja so zaman iz enostavnega razloga, ker ni zadostnega kredita in denarja in ker se ministrstvo narodnega zdravja na upravičene potrebe Slovenije prav nič ne ozira. V hiralnici sv. Jožefa v Ljubljani se oskrbuje tudi okoli 250 umobolnih hiralcev; ministrstvo narodnega zdravja se je zavezalo, da poravnava vsaki mesec narasle stroške. Toda hiralnica ni dobila že od 1. oktobra 1926 nobenega plačila, in bo morala prositi ako ministrstvo ne poravnava svoje dolžnosti in jih tudi v bodoče ne izpolnuje, za deložacijo, ker vendar nobeden ne more zahtevati od zavoda, da bi se radi neotočnosti ministrstva zadolžil, plačeval obresti in moledoval za svoje pravice. Poprej tega ni bilo. Uprava deželnega odbora je točno funkcionirala. Zakaj ni to tudi sedaj v državni upravi mogoče, ko država vendar pobira v tako izdatni meri vse bivše davščine dežele Kranjske in Štajerske.

Pregled proračuna za leto 1926-27 do cela potrjuje našo trditve. Ta proračun je tako skrpicalo, da bi bilo uradništvo, ki je ta proračun sestavljalo, v vsaki drugi upravi klicano na odgovor, odnosno bi bilo sploh nemogoče. Bistvenih pogrškov smo zasledili toliko, da se nam zdi skoraj nemogoče, kako je mogel priti tak elaborat pred finančni odbor in pred Narodno skupščino.

**Posledice teh pogrškov pa bodo občutili ravno naši zdravstveni zavodi!**

1. Čl. 107 finančnega zakona določa, da se vzdržujejo bolnice v območju inspektorata v Ljubljani iz lastnih dohodkov, na partiji 176 je pa unesena postavka 3,900.600 Din kot dohodek humanitarnih zavodov v Sloveniji. Ker je ta postavka le aproksimativna in vpoštevana previdno z manjšim zneskom, bodo morali humanitarni zavodi (bolnice, blaznice) odvajati vse svoje dohodke državnim blagajnam in je naravno, da se potemtakem ne morejo same vzdrževati. Ne motimo se, ako trdimo, da se je zgodila pogrška vsled slepega prepisovanja iz prejšnjih budžetov, vendar bi bila dolžnost ministrstva narodnega zdravja, da to pogrško popravi, posebno ker mu mora biti znano stališče glavne odnosno mestne kontrole, ki bo sigurno z vsemi sredstvi delala na to, da se točno izvršuje proračun za leto 1926-27 tudi glede dohodkov in bo humanitarne zavode prisilila, da odvajajo svoje dohodke državnim blagajnam.

2. Pa tudi na partiji 542 proračuna za 1926-27 za pomoč bolnicam v Sloveniji v obliki povračila bolno-oskrbnih stroškov za siromake, nalezljive boleznih itd.

predvideni znesek 10,000.000 Din nikakor ne more zadostovati, ker znaša tozadevna potrebščina po dosedanjih izkušnjah na leto najmanj 19,000.000 Din. K temu pa še pridejo stroški bolnicam izven Slovenije za oskrbovance iz Slovenije v približnem iznosu 3,000.000 Din, tako, da znaša celotna potrebščina v računskem letu 1926-27 najmanj 22,000.000 dinarjev. Dovoljeni kredit 10,000.000 Din bo po vsej priliki izčrpan koncem leta 1926, ter si lahko že danes predstavljamo položaj, v katerem bodo naši humanitarni zavodi. Denarnih sredstev ne bo od nikoder, bolnice ne bodo imele denarja za plačilo življenskih potrebščin ter drugih obveznosti in bo naravna posledica **odpust neprevedenega osobja**, s čimer bo na stotine državljanov prizadetih, ter zatvoritev bolnic in blaznic. Pomoč v obliki naknadnih zadostnih kreditov je tedaj nujno potrebna, in kakor smo izvedeli je že ministrstvo na to pristalo, a do danes še nič izplačalo. Priznati moramo, da gre za to v prvi vrsti zasluga načelniku higijenskega oddeljenja, ki objektivno in marljivo deluje, dr. A. Štamparju. Zavzel se je za bolnice in njemu gre zahvala, da se je za enkrat in za prvo nujno silo izposloval naknadni kredit. Srečen slučaj je, da dr. Štampar sedaj nadomestuje ministra narodnega zdravja in njegovoga pomočnika. Sedaj gre, dočim je bil poprej ves trud in vsako prizadevanje zaman.

Te žalostne razmere nam dokazujejo, da se bo kriza vsako leto ponavljala, ako se od 1. IV. 1927 naprej ne poviša kredit od 9.5 mil. na 20,000.000 Din.

3. Kako je centralna zdravstvena uprava skrbela za naše zdravstvene zavode, se vidi tudi iz dejstva, da morajo bolnice, blaznice itd. od 1. IV. 1926 dalje plačevati strokovno nižje osobje iz lastnih dohodkov, med tem ko je dosedaj to osobje vedno plačevala država. Kakšne sile so bile merodajne, da so se naši humanitarni zavodi obremenili še s temi izdatki, nam ni znano. Domnevamo pa, da se je namenoma ali nenamenoma tudi tukaj napravila usodepolna pogrška v škodo Slovenije. V predlogu proračuna, ki ga je dalo ministrstvo na razpolago finančnemu odboru je bilo sicer navedeno, da je prejšnja partija 651 »Štručni nižji personal itd.« v tem predlogu predvidena na partiji 642, poz. 4, toda partija v predlogu zadeva redno stanarino uradnikov, zvaničnikov in slug, tedaj vse kaj drugega, kar trdi ministrstvo v svojem predlogu. In res potem finančni odbor ni nikjer predvidel izdatkov za nižje strokovno osobje pri bolnicah v Sloveniji, med tem ko je v proračunu za 1926-27 predviden izdatek za to osobje v Srbiji, Črni gori, Bosni itd. Ker je tega osobja v Sloveniji približno 600, znaša obremenitev naših zavodov za plače in draginjske doklade za to osobje na leto najmanj 3,000.000 Din, kar je le na škodo bolnikov.

(Dalje prih.)

### KRATKE VESTI.

Ker ni britanska vlada dala Čangsolinu zahtevanega posojila, je prišlo do težkega nasprotja med njim in Anglijo. Mehiška vojska je zavzela mesto San Miguel El Grande, kjer so uporniki postrelili 40 federacijskih vojakov. Sedaj je bilo ustreljenih 27 voditeljev upornikov.

## Politične vesti.

— Po demisiji ministrov Tribunovića in Vujičića. Ne da je tajiti, da je prišla vlada vsled demisije dveh radikalnih ministrov v zelo težaven položaj, ker je še bolj omajana vera v njeno večino v skupščini. Že itak je ta večina tako minimalna, da more tudi samo nesrečen slučaj povzročiti padec vlade. Če pa vidi javnost, da vlada nesoglasje celo v radikalnem klubu — in demisija dveh ministrov to jasno dokazuje — potem mora javnost dvomiti v vladno večino. Pri tem pa ni niti mogoče zanikati, da sta oba ministra svojo demisijo prav tehtno utemeljila. Nemogoče je vendar vsako redno delo v vladi, če je vsak dan drug minister na čelu ministrstva. Komaj se minister uživi v svoj resor, pa mora že narediti mesto drugemu. Na ta način mora nered v ministrstvih samo narasti. Zato ni ravno v dokaz državniške sposobnosti g. Uzunovića, če ta vedno izpreminja šefe ministrstev. Želeti bi zato bilo, da bi demonstracija obeh odstopivših ministrov zalegla in da bi se nehalo vedno menjavanje ministrov.

— Pogajanja za razširjenje vladne koalicije. Vse kaže, da ni vstopil dr. Korosec brez vednosti Ljube Davidovića in dr. Spahe v vlado. Zato ni čudno, če so se zopet pojavile vesti o zaupnih sestankih med zastopniki vlade in Demokratske zajednice za razširjenje sedanje vladne koalicije. Kakor pa se zatrjuje, so vsa ta pogajanja dosedaj še brezuspešna in tudi ni upati, da bi prišlo v kratkem do pozitivnega sporazuma. Pač pa je verjetno, da opozicija Demokratske zajednice ne bo preostala in da bo morala vlada v glavni vrsti računati le z nasprotjem Radića in Svetozarja Pribevića.

— Jovanovičev klub za vlado. V klubu Ljube Jovanovića je bilo odločno povedano novinarjem, da bo ves klub podpiral Veljo Vukičevića in da ni računati na to, da bi le eden od njih delal vladi težave. Tudi g. Trbić je za politiko Vukičevića. Kasneje je to g. Trbić na katerem je opozicija še najbolj računala, to potrdil. S tem ima vlada brez Nemcev za sebe 161 poslancev.

— HSS in nova vlada. Člani HSS kluba so v sredo dospeli v Beograd na sejo, ki se je začela ob 9. Navzoči so bili predsednik HSS Štefan Radić in vsi člani vodstva stranke. Seja je trajala do 1. ure popoldne. Potem so pripravili še vse, kar je bilo potrebno zaradi pogreba poslanca dr. Vandekarja. Po pogrebu se je seja nadaljevala. Razpravljali so o stališču, ki naj ga zavzamejo napram Uzunovičevi vladi. Vesti, ki so večeraj dosepele v Zagreb o nekih pretujah g. Uzunovića, so HSS klub še bolj utrdile v prepričanju, da je na pravi poti.

HSS klub bo, brž ko zbere gradivo, naperil tožbo proti Boži Maksimoviću. Večeraj so se razpravljala tudi razna važna politična vprašanja, ki so preudicirala važnosti za daljnjo politiko HSS kluba.

Za tem je imel Štefan Radić daljši govor: Proglasili smo, da nimamo zaupanja v radikalni del vlade in da ne moremo iti z Božo Maksimovićem. To je približno prav tako, kakor je bila v aprilu lanskega leta stvar s Pašićem. Takrat sem rekel, da anketni odbor ne more razpravljati o vprašanju korupcije, če ostane Pašić na vladi. Tisti, ki je česa obdolžen, ne more biti v vladi. To vprašanje je treba najprej rešiti. Po zgo-

đini radikalne stranke sodeč smatramo, da radikalni po svoji večini niso za volilna nasilja.

Sedanja vlada nima niti enega glasu večine, temveč je celo za en glas v manjšini.

Radić je še dalje govoril za poštenje in proti korupciji. Vlado naj bi sestavil Marko Trifković kot pravi šef radikalne stranke.

— Prve obsodbe po italijanski obznani. V Rimu je 1. februarja prvič zasedalo posebno sodišče za obrambo države. Prva seja je bila izvršena z velikim pompom in je končala, da bo pomp popolen, z drakoničnimi obsodbami. Najprej sta se morala zagovarjati dva stavbinska delavca, ker sta izrekla svoje obžalovanje, da se ni posrečil atentat proti Mussoliniju. Ovaduh ni prišel k seji, vseeno sta bila oba delavca obsojena in sicer vsak na devet mesecev ječe, 500 lir globe in pa na enoletno strogo policijsko nadzorstvo. Zaradi istega delikta sta se morala nato zagovarjati še dva druga delavca, ki sta dobila vsak tri leta ječe, 1000 lir globe in dve leti policijskega nadzorstva. Silno na slabih nogah mora biti Mussolinijev režim, da se zateka k tako drakoničnim kaznim.

— Angleške koncesije Kitajski. 1. februarja je objavilo angleško zunanje ministrstvo besedilo predlogov, ki jih je stavila angleška vlada kantonski vladi. Med drugim je Anglija pristala na sledeče koncesije: 1. Moderna kitajska sodišča so pristojna tudi za angleške državljane in Anglija se odreka pravici angleških priseljenikov. 2. Priznava pravice kitajski nacionalitetni zakon. 3. Pri svojih sodiščih na Kitajskem bo Anglija uvedla moderni kitajski državljanski in trgovinski zakon. 4. Angleški državljani na Kitajskem smejo biti čisto enako obdavčeni ko kitajski. 5. Kakor hitro bo reformirana kitajska justica, bo Anglija uvaževala uvedbo tudi kitajskega kazenskega zakonika na angleških sodiščih na Kitajskem. 6. Tudi je angleška vlada pripravljena razpravljati o tem, da se v njenih koncesijah izpremeni občinska uprava, ki se prilagodi kitajskim razmeram. Predvsem pa bi se razširila kitajska policijska kontrola tudi na britanske koncesije. 7. Končno pristaja britanska vlada na to, da misijonarji ne bodo smeli več kupovati zemlje na Kitajskem in da veljajo za Kitajce, ki so postali kristjani, samo kitajski zakoni. V posebnem dodatku pa obljublja britanski delegat, da bo Velika Britanija uvaževala še druge kitajske zahteve, če bo dosežen zadovoljiv sporazum glede britanskih koncesij v Hankovu in Kiuhan-gu.

— Razkol v angleški delavski stranki. Vsled kitajskih dogodkov je prišlo do ostrega nasprotja v angleški delavski stranki in je dvomljivo, če bo sploh še ohranjeno edinstvo delavske stranke. Zmerna voditelja Macdonald in Thomas zagovarjata politiko Chamberlaina na Kitajskem, dočim zahteva radikalni del, da se stranka izjavi v prilog kantonske vlade. Prihodnji teden bo sklepal o sporu občni zbor stranke in ni izključeno, da pride tedaj do razkola. Ker agitirajo zlasti v prilog kantonske vlade razni komunistični agitatorji, zahtevajo angleški meščanski listi, da izžene vlada vse ruske komunistične agente s sovjetskimi diplomatičnimi zastopniki vred.

Ch. Lucieto:

## Spomini francoskega vojnega detektiva.

— Ne tako, milostiva, sem dejal, vsekakor mora veljati vaš poljub najmlajšemu in najbolj junaškemu med nami, letalskemu poročniku G-u, ki ga vam imam čast predstaviti.

Znova se je nasmehnila, rekoč:

— Naj bo!

In z ljubko kretinjo je vzela v svoje roke G-jevo glavo ter ga poljubila na čelo, medtem ko so vsi prisotni navdušeno ploskali.

Mene je pri tem kar mraz spreletaval. Lahko si predstavljate kako lepo bi to bilo, če poljubljiva Irma Staub mene, ki sem imel misijo, da jo aretiram!

Kot vidite, je bila ta ženska res neverjetno spretna. V prvem trenutku si je znala pridobiti srea vseh teh mladih ljudi. Igrala je svojo vlogo naravnost imenitno. Jaz pa sem bil vsekakor za svojo osebo zadovoljen s sledečima dvema točkama:

1. Bil sem tako preoblečen in maskiran, da me slavna špijonka ni spoznala.

2. Ker sem ji bil predstavil vse francoske oficirje,

47

nastanjene v Laganu, sem lahko natančno opazoval, katerega bo skušala ujeti v svoje mreže.

Na podlagi tega sem lahko mirno pričakoval nadaljnji razvoj dogodkov.

30. poglavje.

### Zelo važne listine izginejo.

Irma Staub je morala pričakovati zelo važnih uspehov, kajti igrala je svojo vlogo tako premišljeno in spretno, da tega kar nisem mogel verjeti.

V svoji vlogi vojne vdove je sprejemala z vzvišeno resnostjo poklone, katere so ji delali vsak dan mladi oficirji, ki so kot metulji frfotali okoli nje. Toda vse je držala v gotovi razdalji.

Med onimi, ki so ji dan na dan stalno dvorili, se je nahajal tudi letalski poročnik G., ki je kar norel za njo in ji je sledil kot senca, medtem ko se je ona navidez zelo malo zanimala zanj.

Nekega lepega dne je prišel v Laganu možak, ki ga nam je predstavila kot svojega svaka, grofa de Tirlomonta, belgijskega diplomata, atašeja belgijskega poslanstva pri Vatikanu. Ta grof Tirlomont je bil krepka sportna postava in kljub svojim 50 letom še mladenič. Čeprav je bil v žalni obleki — žalujem za svojo domovino! — mi je zaupal neki dan — se je ven-

dar udeleževal vseh zabav, ki so jih organizirali naši mladi oficirji. V tenisu in v golfu jih je neprestano tepel, radi česar so bili divji. Čeprav nisem nič dvomil o osebnosti tega grofa Tirlomonta, sem takoj pri njegovem prihodu brzojavil svojim uradnim kolegom v Rim in v Le Havre, naj mi pošljejo natančnejših podatkov o tem človeku.

Iz Rima sem dobil vest, da ga tam prav nič ne poznajo, kar se mi je zdelo nekoliko čudno, toda iz Le Havra so pa prišle čisto druge vesti.

Od tam so me informirali, da je nahajal v špijonskem uradu generalnega štaba generala von Bisinga\* možak z imenom von Richter, bivši letalski oficir, ki so ga iz neznanih vzrokov premestili ter ga uporabljali za posebne misije.

Poročilo je dodalo še sledeče:

— Von Richter je tembolj nevaren, ker perfektno govori več jezikov, med temi francoščino, na podlagi česar se mu je posrečilo prodreti parkrat, na različne načine maskiranemu, v naše trdnjavsko ozemlje, za kar je dobil pruski red Rdečega orla prvega razreda.

\* Generalni guverner od Nemcev med vojno zasedene Belgije. (Op. prev.)



# Dnevne vesti.

## ZRTEV.

Ing. Ignacij Šega je podlegel svoji duševni bolesi, ki mu jo je leta 1925 prizadela nasilna upokojitev. Strokovnjak je bil v vsakem pogledu na svojem mestu. Nekaj časa je samostojno vodil ljubljansko železniško direkcijo in to v najbolj kritičnih časih. Postal bi bil tudi lahko — direktor, ako bi bil hotel prodati svoje prepiranje. Ni se udal niti vabljivim glasovom, niti pritisku. Bil je cel mož — značaj, kakršnih je malo. Padel je kot žrtev PP-režima, oziroma režima SDS, ki je imela takrat odločilno besedo v Sloveniji in ki jej je radikalna stranka prepustila vso politično moč glede Slovenije. Do kakih absurdnosti je prišlo, kaže prav slučaj Šega, ko je radikalni železniški minister upokojil radikalnega Šega — na povelje esdeesarskega generalnega štaba iz Ljubljane. Nič ni pomagala njegova izborna kvalifikacija, nič njegovo požrtvovalno delo na narodno-obrambnem polju (Ciril-Metodova družba), nič njegov izjemen patriotizem, ki se je udeleževal v pozitivnem delu za narod in državo, partizanstvo je zahtevalo svojo žrtev. In ko je že ležal smrtno bolan, ko ni mogel več biti opasen na nobeno stran, pa so še vrgli kamen vanj. Na dan volitev v oblastne skupščine so ga oklevetali v »Jutru« ing. Šega, da je prejel kot radikal od Slavenske banke znesek 98.000 Din. Njemu, ki je bil v vsakem pogledu čist ko kristal, so očitali korupcijo oni, ki niso vredni, da bi mu čevlji odvezali. Ta sramotni čin ostane kakor večni žig na SDS. Mnogo grdih činov ima na vesti SDS, toda slučaj Šega vpije do neba. Pa še verujemo v pravičnost usode in tudi slučaj Šega bo maščevan.

— **Oblastne skupščine.** Kot poročajo beograjski listi, je naročilo notranje ministrstvo vsem velikim županom, da ukrenejo vse potrebno za sestaneke oblastnih skupščin. Na prvih sejah se bodo oblastne skupščine samo konstituirale ter se bodo izvolili stalni oblastni odbori.

— **Pomoč vodnim zadrugam.** Ministrstvo poljoprivrede in voda je določilo v načrtu proračuna za leto 1927/28 za podpore vodnim zadrugam v melioracijske svrhe kredit 1.900.000 Din.

— **Subvencija narodnim gledališčem.** Prosvetno ministrstvo je uneslo v svoj proračunski načrt za budžetno leto 1927-1928 kredit 4.600.000 Din za subvencijo narodnim gledališčem. Iz tega kredita naj dobe gledališča v Novem Sadu, Sarajevu, Splitu, Osijeku in Mariboru po 720.000 Din, gledališča v Skoplju in Bitolju pa 1.000.000 Din.

— **Stoletnica rojstva Božidara Raiča.** Dne 9. februarja poteče sto let, kar se je na Zvabeku župnije Sv. Tomaža pri Veliki Nedelji 9. februarja 1827 narodil Božidar Raič, poznejši goreči buditelj in voditelj naroda, izboren ljudski govornik in iskren rodoljub slovenski. Zasluznemu možu želj »Zgodovinsko društvo« v Mariboru postaviti ob stoletnici skromno spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši. Ker je pa društvo samo v slabih gmožnih razmerah, prosi za majhne prispevke, zlasti iz Raičevega nekdanjega volilnega okraja.

— **Slovensko zdravniško društvo** v ljudno vabi svoje člane na redni občni zbor, se vrši dne 5. februarja 1927 ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije »Ljubljanskega Dvora«. — Odbor.

— **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov** — Sekcija Ljubljana prosi člane, da se udeležijo pogreba blagopokojnega ing. Ignacija Šega, odličnega člana in mnogozaslužnega bivšega I. podpredsednika Sekcije. Pogreb se bo vršil v petek, dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Škofji ulici št. 12.

— **Direktni telefonski promet Sarajevo—Dunaj.** S 5. februarjem se otvori direktni telefonski promet Sarajevo—Dunaj. S tem bo ustrezno zlasti sarajevskim trgovskim krogom in listom, ki so direktno zvezo z Dunajem doslej zelo pogrešali.

— **Vidiranje izvornih spričeval za Češkoslovaško ukinjeno.** Ministrstvo zunanjih del je obvestilo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da je prejelo od našega poslatništva v Pragi poročilo, da je češkoslovaška vlada ukinila vidiranje spričeval v izvoru.

— **Sondiranje terena za arzezijske vodnjake v Vojvodini.** Generalna direkcija voda namerava nabaviti večje število modernih aparatov za sondiranje terena za vrtanje arzezijskih vodnjakov v Vojvodini. V to svrhu je predviden kredit 500.000 Din.

— **Kongres producentov sladkorne pese se vrši jutri v Beogradu.** Na kongresu se bo pretresalo med drugim vprašanje ustanovitve zadrug.

— **Za dom godbenikov.** Udruženje godbenikov je pozvalo vse svoje krajevne odbore, da naj prirede v svojih krajih dne 12. t. m. zabave v korist zgradbe doma godbenikov v Beogradu. Vsega skupaj ima udruženje 12 krajevnih odborov.

— **Objava kraljevega generalnega konzulata Italije v Ljubljani.** Kraljevo italijansko poslatništvo v Beogradu demantira najabsolutnejše vse vesti objavljene pred kratkim v nekaterih časopisih glede spora med Krono in predsednikom italijanske vlade. Vse tozadevne neresnične in lažnjive vesti so brez vsake podlage in jih je smatrati kot tendenciozne in zvijačne. Dano v letu V.

— **»Miss Jugoslavija« v Budimpešti.** — Gosposodična Vidaković, ki jo je doletela sreča, da je bila izbrana na konkurenci Fanamenta za »miss Jugoslavije«, je odpotovala te dni v Budimpešto, kjer se predstavi skupno s kolegijami iz Madžarske, Rumunije in Bolgarije madžarski publiki, nakar odpotujejo dekleta na Dunaj h končni konkurenci vseh »evropskih lepotic«. (Izraz smo navedli v narokovaju, ker smo skeptiki in ker se došti pravih lepotic te konkurence sploh ni udeležilo.)

— **Iz državne službe.** Jan Osojnik je imenovan za tajnika pri okrožnem uradu v Mariboru.

— **Uspeli liktorskega posojila v Istri, Trstu in na Goriškem.** Italijanske oblasti sicer niso zadovoljne z uspehom liktorskega posojila v Istri, Trstu in na Goriškem, kljub temu pa je bil uspeh mnogo boljši, kot bi bilo pričakovati od siromašnega naroda. Po službeni statistiki je bilo podpisanih v Istri 8.200.000 lir, v Trstu okoli 45.000.000, na Goriškem pa 6.200.000 lir, skupaj torej okoli 60 milijonov lir.

— **Pred novo komitsko akcijo v Makedoniji?** Kot poročajo iz Skoplja, se širijo v Južni Srbiji vesti, da nameravajo začeti bolgarski komitaši na spomlad zopet z vpadi na naše ozemlje. V Kavadar so privedli orožniki dijaka pedagoške fakultete v Beogradu, ki je imel v neki kavarni v Kavardaru predavanje o voditeljih macedonskih komitašev ter hvalil pri tej priliki ubitega Protogerova. Dečko je bil aretiran v Beogradu. Prignali so ga v Kavadar uklenjenega. Tudi v Skoplju je bilo aretiranih več oseb, ki so osumljene, da so v zvezi z bolgarskimi komitaši in njihovo nameravano akcijo.

— **Dva komunisti obsojena po zakonu o zaščiti države.** Predčerašnjim je bil končan v Beogradu proces zoper novinarja Vladimira Milenkovića in Zlatka Šnajderja, ki sta bila obtožena radi komunistične propagande po zakonu o zaščiti države. Milenković je bil obsojen na 1 leto, Šnajder pa na 5 let ječe.

— **Malo prismojen je moral biti.** — V Bacsodrogu se je pripetil te dni nenavaden samomor. 23letni poštni poduradnik Štefan Szakopa se je obesil v svojem stanovanju prišedši s plesa. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da je bil na plesu aranžer. Ko so volile dame, so plesali vsi drugi, samo ponj ni prišla nobena. To je vplivalo na možakarja tako porazno, da se mu je zastudilo življenje v dno duše ter je sklenil izvršiti samomor.

— **Nova sled v zadevi umora prof. Rosena.** Pred dvema letoma se je mnogo pisalo o umoru profesorja Rosena. O stvari smo poročali tudi mi. Te dni je bila zadeva deloma pojasnjena. Neki kaznjenec Jahn v Wohlau-u je priznal izlastne iniciative, da je umoril profesorja Rosena in hišnika Stocka on skupno z nekim Straussom. Načevala in plačala ju je profesorjeva gospodinja, gospa Neuman, ki je hotela prepričati, da bi bil izpremenil profesor testament, ki ga je bil izstavil njej v prilogo.

— **Trikratni požig požiga v sodnem posloplju v Potsdamu.** V sodnih poslopljih v Potsdamu je bil dne 1. t. m. podtaknjen trikrat ogenj. Prvič je začelo goreti v

kleti. Komaj so ogenj pogasili, je švignil plamen iz strešnih oken. Ko so se vrnili gasilci v gasilski dom, so bili tretjič alarmirani. Topot so goreli leseni oboji in zavesa v razpravnih dvorani. Domneva se, da je skušal zanetiti požar kak kaznjeneec, ki ga uporabljajo za domača dela, da bi bil povzročil zmešnjavo ter omočil s tem sebi in drugim beg.

— **Usodepolna zaušnica.** Te dni se je vračal izletni ucenec meščanske šole na Dunaju Otto Krbecek z nekim tovarišem iz šole domov. Nenadoma jima je prišel nasproti razposajen paglavac, ki je priložil Krbecekovemu tovarišu klofuto. Krbecek se je za svojega tovariša zavzel ter napadalcu klofuto vrnil. V tem hipu je prišel mimo neki pasant, ki ni vedel, za kaj gre, ter je priložil nato Krbececu tako zaušnico, da je odletel deček s trotoarja na cesto in padel baš v trenutku, ko je pridrvel mimo neki avtomobil, ki je dečka povozil in mu strli lobanjo. Pasant je odpeljal umirajočega dečka v avtomobilu v bolnico, odkoder jo je pa odkuril, ne da bi navedel svoje ime, kljub temu ga je pa policija eruirala v osebi 47letnega vrtnarja Johanna Podceknica. Dasi so ga priče z absolutno gotovostjo spoznale, mož taji. Policija ga je ovadila državnemu pravdnistvu.

— **S petega nadstropja skočila ter obležala — nepoškodovana.** Te dni se je vrgla v Rimu vročekrvna devojka Hedviga Neri, ker se je nekoliko sporekla s svojim ljubimcem, v samomorilnem namenu skozi okno petega nadstropja. Dasi je padla z višine 20 metrov na cestni tlak, se ji ni zgodilo nič hudega, tako da so jo odpustili iz bolnice, kamor je bila prepeljana z rešilnim vozom, že čez par ur, kakor hitro so se ji rzaburjeni živci pomirili.

— **Ob odprtem grobu svoje žene si je prerezal žile na vratu.** Na centralnem pokopališču v Budimpešti se je odigral te dni ginljiv prizor. Ko so spuščali v grob za gripo umrlo 24letno soprogo uradnika Georga Monkovića, je potegnil njen soprog iz žepa britev ter si je prerezal žile na vratu. Prepeljali so ga v bolnico. Njegova poškodba je smrtonevarna.

— **Nasilen zločinec.** Na kazenskem sodišču v Budimpešti se je odigral te dni nenavaden prizor. Ko je prečital predsednik sodnega dvora razsodbo proti štirim zločincem, se je eden od obsojencev, očitvidno močan človek, tako razburil, da je odlomil od palisade debel kos lesa ter skočil proti predsedniku sodnega dvora, da bi ga udaril po glavi. Ko je zgrabil zločinca eden od orožnikov za rokav, je pograbil zločinca stol in pričel z njim udrihati na levo in desno. Občinstvo je prestrašeno zbežalo. Tudi sodniki so takoj zapustili dvorano. Orožniki so imeli mnogo opraviti, predno so pobesnelega možakarja uklenili in spravili na varno. Listi se nad tem sicer zgražajo, kdor pa razmere pozna, ve, da utegnejo sodniki tuintam storiti tudi kakemu zločincu krivico, tako da ni izključeno,

da je imel možakar za svoje nasilno ravnanje opravičen vzrok.

— **Protestna demonstracija avtomobilov.** Pred poslopljem poslanske zbornice v Atenah je bila prirejena te dni originalna demonstracija. Zbrali so se vsi mestni avtomobili in avtobusi, opremljeni s črnimi zastavami. S tem so hoteli dati šoferji duška svojemu ogorčenju nad dejstvom, da je vlada sklenila z neko angleško transportno družbo konvencijo, na podlagi katere bo smela odslej samo ta družba oskrbovati avtomobilni promet v Atenah. Demonstracija je potekla brez incidentov.

— **Boj za model.** Med dijaki splošnega oddelka na umetniški akademiji v Benetkah je vladalo že dalje časa nesoglasje, ker so smatrali nekateri, da se jih glede razdelitve materiala zapostavlja. Te dni so udrli v sobo svojih kolegov ter se jim hoteli ugrabiti gol model. Vsled tega se je razvil med sinovi muz tak pretep, da so morali intervenirati karabinjerji. Akademija je bila do nadaljnje odredbe zatvorjena.

— **Iz plesne dvorane v policijski zapor.** Te dni je obiskala milanska policija nekatere lokale, v katerih so se vršili plesi brez dovoljenja pristojnih oblasti. V neki veliki dvorani je bilo zbranih nad 500 oseb, ko se je pojavila policija. Policija je aretirala 27 mladostnih devojč, ker so prišle na ples brez spremstva sorodnikov. Pridržane so bile v zaporu, dokler niso prišli ponje sorodniki.

## Ljubljana.

1— **Ljubljana se zabava.** V torek zvečer so bile vse predpustne prireditve v Ljubljani zelo dobro obiskane. Vse plesne zabave, vse gostilne in vse kleti so bila polna. Pravijo, da so izdali ta večer Ljubljancani za svojo zabavo okoli 300.000 Din. No, to je kljub vsemu nekoliko pretirano. Predpust traja sicer že mesec dni, toda Ljubljancani so si prvič privoščili nekoliko veselja. Zdi se, da so si tisti, ki fantazirajo o 300.000 dinarjih, sami privoščili toliko dobrega, da so izgubili smisel za aproksimativno pravilno računanje, ali pa hočejo delati samo senzacijo.

— **Odvetniška pisarna dr. Ivo Benkovič v Ljubljani** se je preselila s 1. februarjem t. l. v nove lokale na Aleksandrovi cesti št. 2, I. nadstropje, palača Ljubljanske Kreditne banke (prejšnja telefon št. 2).

1— **Opozarjamo na delavsko predstavo v ljubljanski drami,** ki se vrši v soboto, dne 5. t. m. ob 20. uri. Vprizori se Anzengruberjeva narodna igra »Slaba vest«. Cene za to sobotno predstavo so izredno nizke, tako, da se omogoči tudi najširšim plastem ljubljanskega prebivalstva dostop k dramskim predstavam.

1— **»Bajtare« stavbena in kreditna zadruga** železniških uslužbencev ima svoj tretji redni občni zbor v nedeljo, dne 6. februarja t. l. ob pol 10. uri v steklenem salonu kolodvorske restavracije (Glavni kolodvor).

## Le nikakega strahu pred gripo Španjolska boleš

in nikakih pretiravanj z alkoholnimi pijačami! Čistost, desinfekcija in moč kljubovanja, to je glavno! Porabljajte parkrat na dan za grgranje za usta, vrat in grlo mešanico pravega Fellerjevega Elsallujda z mlačno vodo. Denite k vodi za umivanje nekoliko kapljic desinficirajočega Elsallujda. Umivajte si s tem posebno roke pogostokrat. Uporabljajte nerazredčen Elsallujd za drgnjenje in masaže celega telesa. Nekoliko kapljic Elsallujda na sladkorju ali v mleku Vas čuva tudi znotraj pred neprijetnostmi. Dnevno negovanje telesa z Elsallujdom prinaša moč kljubovanja, čistost, svežino in s tem varstvo pred gripo.

Zahtevajte v lekarnah ali v odgovarjajočih prodajalnicah tudi v najmanjšem kraju eno poizkusno stekleničico pravega Fellerjevega »Elsallujda« za 6 Din, ali eno dvojnato steklenico za 9 Din ali eno specialno steklenico za 26 dinarjev. Inače pišite direktno lekarnarju:

**E. V. Feller-ju v Doljni Stubici, Elsatrg 357, Hrvatska.**

od koder dobite najmanjšo količino (9 poizkusnih ali 6 dvojnatih steklenic) za 62 Din, že obonem z zavojnico in poštnino. Pri večjih količinah cenejše, ker se prihrani na poštnini.



**Prosveta.****REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.****Drama.**

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 4. februarja: »Pegica mojega srca«. — Red B.

Sobota, 5. februarja: »Slaba vest«. Delavska predstava po znižanih cenah. — Izven.

Nedelja, 6. februarja ob 15. uri popoldne: »Triglavska bajka«. Ljudska predstava po znižanih cenah. — Izven.

Nedelja, 6. februarja ob 20. uri zvečer: »Gobsek«. Premijera. — Izven.

Ponedeljek, 7. februarja: »Pahljača lady Windermere«. — Red C.

**Opera.**

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Petek, 4. februarja: »Sevski brivci«. — Red C.

Sobota, 5. februarja: »Carmen«. — Red D.

Nedelja, 6. februarja ob 15. uri popoldne: »Ples v maskah«. Ljudska predstava po znižanih cenah. — Izven.

Nedelja, 6. februarja ob pol 20. uri zvečer: »Terezina«.

Danes v petek se poje v ljubljanski operi »Sevski brivci« z g. Jankom v naslovni vlogi. Ostala zasedba kakor pri vseh dosedanjih vprizoritvah tega dela. Predstava se vprizori za red C. Abonentni reda E pa imajo v drami »Pegica mojega srca«.

**Sport.**

Velike nedeljske tekme v umetnem drsanju v Ljubljani. SK Ilirija razpisuje za nedeljo 6. februarja 1927 sledeče tekme v umetnem drsanju: **I. Tekma za prehodno darilo dr. Gilberta Fuchsa**, dostopna seniorskim drsalcem vseh klubov v Jugoslaviji. Prehodno darilo postane last dotičnega zmagovalca, ki doseže prvo mesto v treh zaporednih tekmah. Dosegljivo število točk za obvezne like 108, za prosto drsanje 72, skupaj 180. Prosto drsanje 4 minute. — **II. Tekma dam za prehodno darilo JZSS**, dostopno verificiranim članicam vseh saveznih klubov. Darilo postane last tekmovke, ki si ga pribori v dveh zaporednih tekmah. Dosegljivo število točk za obvezne like 96, za prosto drsanje 60, skupaj 156. Prosto drsanje 2 minuti. — **III. Tekma juniorjev**. Dosegljive točke kakor ad II. Prosto

drsanje 3 minute. — Vse tekme se vrše na sportnem drsalšču SK Ilirije v Ljubljani in se prične ob 8. uri zjutraj s sledečim programom: ob 8. uri obvezno drsanje juniorjev, nato obvezno drsanje dam, nato obvezno drsanje za darilo dr. Fuchsa in slednjič ob 10.30 prosto drsanje vseh treh skupin.

Smuške tekme na Pohorju dne 30. januarja 1927 so se ob številni udeležbi ugodno zvršile, ker je bilo ugodno vreme in dober sneg. Ob 10.30 je bil stari pri Ruški koči za hitrostno dirko od te kočice do Mariborske. Tekma se je vdeležilo 45 tekmovalcev, od katerih jih je startalo 13 izven konkurence. Rezultat: 1. Kopinšek (»Ojstrica«, Celje) 22.36, 2. Jeglič (Rapid, Maribor) 23.56, 3. Žigart (ISK Maribor). Prvi pa je prišel na cilj dr. Stane Kmet v 20.24 min. (izven konkurence). V skoku pa je zasedel 1. mesto dr. Stane Kmet s 16 m, 2. mesto Kukovec s 13 m in 3. Gračner z 11.5 m.

Najboljši avstralski plavač Charlton, ki je zmagal tudi v olimpijskih igrah 1924 na 1500 m, je postavil v Sidneyu nov svetovni rekord na 800 y. Preplaval je to progno v 10:32 sek.

**Gospodarstvo.**

Ljubljana, 3. februarja. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) **Vrednote:** investicijsko 82.50—83.50, Vojna škoda 334—0, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195—197, Ljubljanska kreditna banka 150—150 (150), Merkantilna banka 98—100, Prashediona 940—0, Kreditni zavod 170 do 180, Strojne 80—0, Trbovlje 380—0, Vevče 120—0, Stavbna 55—65, Šešir 104—0. — **Blago:** Zaključena 2 vagona lesa. Tendanca za bukovino čvrsta in za delžne pridelke nespremenjeno čvrsta.

Zagreb, 3. februarja. Devize: Newyork ček 56.74—56.94, Švica izplačilo 1094 do 1097, Praga izplačilo 168.25—169.05, Pariz izplačilo 224.5—0, London izplačilo 275.95—276.75, Dunaj izplačilo 801—804, Berlin izplačilo 1348.5—1351.5, Italija izplačilo 143.44—245.44, Budimpešta 995.5 do 998.5.

Curih, 3. februarja. Beograd 9.135, Dunaj 73.2875, Berlin 123.20, Newyork 519.75, London 25.21 in sedem osmink, Pariz 20.455, Bukarešta 2.825, Sofija 3.75, Budimpešta 90.8625, Praga 15.40, Pariz 20.455, Milan 22.20.

T. Schlieben:

**Halina.**

Halina se je izognila vasi in je poskušala priti od zadaj, skozi park, v grad. Stranski vhod so stražili trije kmetje. Niso bili ravno neprijazni do nje, ker so je poznali še kot malo deklico. Toda, da bi jo spustili v grad, ne, tega niso mogli. Mehanično so ponavljali, kar so jim ukazali Jan in agitatorji: Nihče ne sme v grad in nihče ne sme živ iz njega. Toda strah, brezmejni strah, je razvezal Halini jezik. Saj hoče le pogovoriti mater, naj popusti, ker imajo kmetje prav in da naj jim izroči Jurija. Za božjo voljo naj jo puste v grad; nikakega orožja nima pri sebi in jo lahko preiščejo. Končno se Halina spomni: z vratu si strže biserno verižico, za katero je plačal knez v Parizu celo premoženje in jo da lakomnim kmetom. Pustili so jo mimo. Stopala je po obširnem parku, med lepimi rožami in drevjem. Zdaj pa zdaj se je vsa prestrašena obrnila, da vidi, če ji kdo sledi, da jo ustrelji. Prišla je pred grad. Pozvonila je pri vratih, na gradu pa se je odprlo okno, iz katerega je pomolila puškina cev. Jurij Lučik je pogledal ven. Spoznal je Halino, prišel dol in ji odprl ter skrbno zaklenil za

njo železna vrata. Lučiku je prijazno dala roko, nato pa stekla k veliki ženi v temni obleki — k materi. Padla je na kolena in ji objela noge, nato pa kot otrok položila glavo v njeno naročje. Njene roke so drhtele, ustnice so šepetale sladke otroške besede. »Ljubla, draga, saj sem jaz pri tebi, jaz te ne zapustim.« In baronica je pobožala lase svojega deteta.

Prišla je zadnja noč. Halina je odšla v kuhinjo in pripravila večerjo, ker ni bilo nikake služkinje več v gradu. Popoldne je tudi Gabor skrivaj zapustil gospodinjo, oni Gabor, na katerega zvestobo bi baronica prisegla. Ker se ni odzval, ko ga je klicala z zvoncec, ga je šla iskati in je našla le listek z napisom: »Odpustite mi!« Tudi Gabor je podlegel bojazni za življenje. Da sta jo ravno on in Beti zapustila, je bolelo gospodinjo huje, kakor je to pokazala. Vsi, vsi so jo zapustili, pri njej je ostal le njen otrok in pa Jurij.

Baronica je prigovarjala Halini, naj se vrne k možu, toda ta je ni hotela zapustiti in se ni dala pogovoriti k temu. Baronica je pogrnila slavnostno okrašeno mizo. Vsaj danes naj bo življenje še lepo. Mogoče bo jutri že vsega konec, mogoče prinese jutrišnji dan že smrt. Halina je še vedno upala, da bodo

poslale oblasti vojaško pomoč in je v to verjela kot v skalo. Baronica pa je to nado že opustila. Njej so bili vsi ničvrednoži, vsi so jo zapustili. Toda danes, danes je hotela še živeti. Jurij je prinesel iz kleti najboljšega vina, starega tokajca, šampanjca in sherrya. Baronica je pila kozarec za kozarec. Poznalo se ji to ni nič, prenašala je alkohol, kakor kak mož. Govorila je mnogo in se sem ter tja zasmejala s svojim raskavim, prezirljivim smehom.

Halina je nosilana mizo priljubljena jedila, ki jih je skuhala za mater. Trudila se je, da se opogumi, čeprav ji je bilo neskončno težko pri srcu. Pripovedovala je dogodbe izza dni, ko je bila še v penzionatu, kjer je zadnjikrat kuhala. Male skromne dogodbe, ki so brezupno in bolešno trepetale v zraku.

Halina se je trudila, da bi razveselila mater. Če se je ta včasih zasmejala, je bila Halina vsa srečna. Jurij je gledal ves čas mračno pred se. Pil je mnogo in mogoče si je v svojih omejenih možganih že predstavljal grozote, ki ga čakajo. Mogoče pa je napačno mislil, kako bi našel kak rešilni izhod. Ob eni uri zjutraj so se odpravili spat. Zunaj je bilo vse mirno. Vendar pa se je videlo, da stražijo ob cestah kmetje in da so prižgali

ognje. Baronica se je vlegla v posteljo. Vlegla se je le vsled Halinine prošnje. Halina se je vsedla na stol in jo čuvala. Zavila se je v šal. Dasi ni bilo mrzlo, vendar se je od časa do časa tresla po telesu ter se pri najmanjšem šumu preplačeno dvignila. Baronica je dihala mirno in globoko. Kdor bi jo videl, bi rekel: Tako spi le srečen človek. Vsled neke neznane, skrivne bojazni se Halina ni upala pustiti goreti luči. Cutila se je bolj varno v temi.

Ni občutila nikake utrujenosti, misli so ji delovale neprestano. Mislila je na svoje življenje. Njeno življenje je bilo urejeno, polno lepote, veselja in sijaja. Spomnila se je na moža, katerim se je vedno dobro razumela. Spomnila se je na svoje otroke, na Edmonda, ki jo je oboževal, na mnoge svoje prijatelje, na služničad. Spomnila se je lepega, sijajnega gradu, spomnila se je na lepo sredno morje in na žareče nebo riviere. V mislih je videla Long-champs in konje, ki so dirjali črez tarvnike, videla je modne salone in operne predstave, luksurijske hotele in parfiorlove. Vsega se je spomnila, kar je videla in užila v življenju lepega in čudovitega. In sedaj, v uri, ko je to enkrat za vselej izgubila, je šlo v mislih vse mimo nje.

(Konec prihodnjih.)

**„Vinocet“** tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi

**najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.**

KAHTEVAJTE PONUDBO!

**Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Visarna: Ljubljana, Družajska cesta št. 12, II. nadstropje.



ELEKTRA D. D. V LJUBLJANI javlja tužno vest, da je preminul dne 2. februarja član upravnega sveta, gospod

**ING. IGNACIJ ŠEGA**

direktorja južne železnice v pokoju.

Pokojnike, ki se je stekel za družbo nevenljivih zaslug, ohranimo v trajnem spomnu.

Ljubljana, dne 4. februarja 1927.

Odvetniška pisarna

**drja. IVO BENKOVIČ**  
V LJUBLJANI

se je presešla s 1. februarjem t. l. v nove lokacije  
na Aleksandrovi c. 2. l. nadst.  
palača Ljubljanske kreditne banke  
(Prejšnja telefon št. 2)

**GRITZNER in ADLER**  
za dom, obrt in industrijo  
v vseh opremanih.



izotam pletilni stroj DUNIS

Post v rezanju b. s. p. l. c. a. n.

Velikotna garancija

Dobro za popravilo

Hitro, eno, kot za obrt.

**Josip Petelinc**

Ljubljana

in. Prokuratorski splošno.

**MALI OGLASI.**

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

**Kupujem motorje**

samohodne ali prevozne, z ali brez dres, sesalni plin, avrovo olje ali benzin. Prednost imajo Lancovi »Buldog«. Ponudbe je poslati z navedbo cene, starosti in tovarne na naslov: **Mijo Kovačič**, Klaster, pretinac.

**Koks - čebin**

Wollova 1/II. - Telef. 56

TISKARNA  
**MERKUR**  
LJUBLJANA  
SIMON GREGORČIČEVA UL.

se priporoča

za naročila v tiskarsko stroko spadajočih del

**Prodaja se ceno**

kompletni nemško-angleški slovar in nekaj angleških knjig. — Naslov pove uprava Nar. Dnevnik.

**Absolvent**

trg. šole sprejme vsako pisarniško delo. Ponudbe na upravo lista pod »Dobra moč«.

**OGLAŠUJTE V NARODNEM DNEVNIKU!**